Ålands landskapsregering

Dokumentnamn	Brevnr
BEGÄRAN	71 S2
Ärendenr	Datum
ÅLR 2025/4385	26.6.2026

Hänvisning

Enligt sändlista

Kontaktperson
Susanne Broman, telefon + 358 (0)18 25000 (växel)
susanne.broman@regeringen.ax

Gunilla Lindqvist, telefon + 358 (0)18 25000 (växel)
gunilla.lindqvist@regeringen.ax

Ärende

Begäran om synpunkter gällande åtgärdsförslag baserat på KST-utvärderingen

KST-utvärdering

Landskapsregeringen har 12.5.2026 antecknat *Utvärdering av KST-reformen – ansvarsfördelning och samverkan inom socialvården* (KST-utvärderingen) till kännedom: https://www.regeringen.ax/sites/default/files/attachments/article/Utv%C3%A4rdering%20av%20KST-reformen%20120526.pdf.

KST-utvärderingen omfattar både en utvärdering av den lagstiftning som ligger till grund för den offentliga socialvården samt en uppföljning av effekter av KST-reformen. KST-utvärderingen har utförts i enlighet med regeringsprogrammet och fokuserar på gränsdragningsproblematik inom den offentliga socialvården på Åland.

Utvärderingen visar att nuvarande organisering av den offentliga socialvården med ett delat huvudmannaskap där kommunerna ansvarar för äldreomsorg och Kommunernas socialtjänst (KST) ansvarar för övrig socialvård (totalt 17 aktörer) medför betydande utmaningar för socialvården, i fråga om:

- bristande helhetssyn kring klientens behov
- otydlig ansvarsfördelning mellan huvudmän
- avsaknad av samordnade processer och samverkansstrukturer
- risk för att klienter blir utan service

Särskilt framträder problem gällande service till äldre klienter med komplexa behov, exempelvis äldre personer med funktionsnedsättning, missbruk och/eller psykisk ohälsa. Utvärderingen visar vidare att socialvårdslagstiftningen i huvudsak är utformad utifrån förutsättningen att en huvudman ansvarar för hela socialvården, vilket skapar strukturella problem i ett system med flera ansvariga aktörer.

Utvärderingen har utförts som tjänstemannauppdrag på landskapsregeringens socialvårdsbyrå. Socialvårdsbyrån fick, av den politiska landskapsregeringen, i uppdrag att även ta fram åtgärdsförslag baserat på utvärderingens resultat. Det huvudsakliga åtgärdsförslaget är att ansvaret för all offentlig socialvård samordnas under en huvudman, i syfte att säkerställa funktionella och sammanhållna servicehelheter för alla klienter. Med offentlig socialvård avses äldreomsorg, hemvårdsstöd samt övrig socialvård (dvs. den socialvård som KST ansvarar för).

Utvärderingen baseras långt på kommunernas och Kommunernas socialtjänsts (KST:s) synpunkter och expertis, genom att berörda äldreomsorgschefer/-ledare samt berörda områdeschefer inom KST har besvarat en enkätundersökning. Enkätundersökningen utgjorde en fördjupning av resultaten av den kartläggning av service- och vårdkedjor, ur socialvårdens perspektiv, som landskapsregeringen antog 11.4.2025 samt de enkätfrågor som kommunerna och KST besvarade i samband med kartläggningen: https://www.regeringen.ax/sites/default/files/attachments/protocol/nr15-2025-enskild-S2.pdf.

Synpunkter från kommuner, Kommunernas socialtjänst samt andra berörda

Landskapsregeringen önskar nu inhämta remissinstansernas synpunkter gällande åtgärdsförslaget om att samordna ansvaret för all offentlig socialvård under en huvudman. I ett första skede ber vi nu remissinstanserna besvara en digital enkätundersökning. Avsikten är även att en kommunal tankesmedja ska ordnas under hösten 2026, i syfte att diskutera den framtida socialvården med berörda myndigheter. Remissvaren samt tankesmedjan kommer att utgöra en del av grunden för ett politiskt ställningstagande gällande åtgärder.

Målet med det fortsatta arbetet är att trygga en socialt och ekonomiskt hållbar socialvård, b.la. genom att säkerställa att:

- socialvården utformas utifrån en helhetssyn på klientens behov,
- ingen klient riskerar att stå utan nödvändig service till följd av organisatoriska gränser eller juridiska oklarheter.

Enkätsvaren lämnas digitalt via nedanstående länk. För att besvara enkätfrågorna krävs underlag och vissa beräkningar. Enkätfrågorna bifogas så att den som besvarar dem kan förbereda sig. När underlaget är förberett kan enkäten besvaras digitalt via länken https://e-tjanster.ax/e-form/sv/2f3745c896.

Vi ber er besvara enkätfrågorna senast **fredag 30 oktober 2026 kl. 16:15**.

Specialsakkunnig Susanne Broman

Specialsakkunnig Gunilla Lindqvist

Ålands landskapsregering

BILAGA	Enkätfrågor i PDF-format *(observera att detta dokument är ett underlag, frågorna besvaras endast digitalt via länken)*
SÄNDLISTA	Kommunerna, via kommunernas info@adresser Kommunernas socialtjänst, info@kst.ax Ålands kommunförbund, info@kommun.ax Oasen boende- och vårdcenter, info@oasen.ax Äldreråden, via kommunernas info@adresser Datainspektionen Åland, inspektion@di.ax Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet, info@ams.ax Ålands hälso- och sjukvård, registrator@ahs.ax Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, kansliet@amhm.ax Ålands ombudsmannamyndighet, info@ombudsman.ax Ålands rättshjälps- och intressebevakningsbyrå, aland.rh@om.fi Hälso- och sjukvårdsbyrån, ylva.lindstrom@regeringen.ax Regeringskansliet, michaela.slotte@regeringen.ax Finansavdelningen, bjorn.snis@regeringen.ax Norra Ålands församling, norraalandsforsamling@evl.fi Saltviks församling, saltvik@evl-fi Jomala församling, jomala@evl.fi Eckerö-Hammarland församling, eckero-hammarland@evl.fi Lemland-Lumparland församling, lemland-lumparland@evl.fi Mariehamns församling, mariehamns.forsamling@evl-fi Ålands södra skärgårdsförsamling, alands.sodra@evl.fi Brändö-Kumlinge församling, brando-kumlinge@evl.fi Stiftelsen Hemmet, info@stiftelsenhemmet.ax Mariehamns Pensionärsförening, christian.beijar@aland.net Norra Ålands Pensionärer, leif.hollander@aland.net Pensionärsföreningen Västra Åland r.f., eckeropensionarer@gmail.com Funktionsrätt Åland inkl. berörda medlemsföreningar, info@handicampen.ax Ålands Näringsliv, info@naringsliv.ax